

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 439/2019-21

Ústavný súd Slovenskej na neverejnom zasadnutí 29. októbra 2019 v senáte zloženom z predsedníčky Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Rastislava Kaššáka a Miloša Maďara predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť sťažovateľky [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej advokátkou JUDr. Gabrielou Kľačanovou, Andreja Kmeťá 28, Martin, vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 36 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 10 Sžo 4/2018 z 30. januára 2019 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť [REDACTED] o d m i e t a pre neprípustnosť.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Vymedzenie napadnutého rozhodnutia a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. mája 2019 elektronicky doručená ústavná sťažnosť [REDACTED], [REDACTED],

██████████ (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 10 Sžo 4/2018 z 30. januára 2019.

2. Predmetnej ústavnej sťažnosti predchádzala sťažnosť sťažovateľky, o ktorej rozhodol ústavný súd nálezom č. k. II. ÚS 57/2018-45 z 10. mája 2018 (ďalej aj „nález“) tak, že vyslovil porušenie základných práv sťažovateľky podľa čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom najvyššieho súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 10 Sžo 164/2015 a jeho rozsudkom sp. zn. 10 Sžo 164/2015 z 28. septembra 2016, uvedený rozsudok najvyššieho súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie na účel doručenia procesných vyjadrení ostatných účastníkov konania sťažovateľke, keďže jej námietku uznal ako opodstatnenú. Ďalšie námietky sťažovateľky týkajúce sa toho, že Slovenský pozemkový fond bol považovaný všeobecnými súdmi za ďalšieho účastníka konania bez vydania príslušného uznesenia súdu prvej inštancie, že Slovenskú republiku – Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky nemožno považovať za povinnú osobu podľa § 4 ods. 1 zákona č. 503/2003 Z. z. o navrátení vlastníctva k pozemkom a o zmene a doplnení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 180/1995 Z. z. o niektorých opatreniach na usporiadanie vlastníctva k pozemkom v znení neskorších predpisov (ďalej len „reštitučný zákon“), ako aj neúplnosti a neusporiadanosti administratívneho spisu ústavný súd vyhodnotil ako nedôvodné (body 21 až 23 nálezu).

3. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti opätovne poukázala na to, že rozhodnutím Okresného úradu Martin, pozemkového a lesného odboru (ďalej len „žalovaný“) sp. zn. OÚ-MT-PLO-2014/004588-VI.-ÚRB-P z 27. novembra 2014 bolo vyslovené, že sťažovateľka ako oprávnená osoba má po pôvodných vlastníkoch právo na náhradu za pozemok ██████████, nachádzajúci sa v k. ú. ██████████, zapísaný vo vložke č. ██████████. O opravnom prostriedku sťažovateľky rozhodol Krajský

súd v Žiline (ďalej len „krajský súd“) rozsudkom č. k. 22 Sp 4/2015-22 z 24. apríla 2015 tak, že rozhodnutie žalovaného potvrdil. Na základe odvolania sťažovateľky najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 10 Sžo 164/2015 z 28. septembra 2016 rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny.

4. Po zrušení rozsudku najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžo 164/2015 z 28. septembra 2016 nálezom ústavného súdu najvyšší súd opätovne rozhodol o odvolaní sťažovateľky a rozsudkom sp. zn. 10 Sžo 4/2018 z 30. januára 2019 rozsudok krajského súdu potvrdil ako vecne správny. V odôvodnení napadnutého rozsudku najvyšší súd konštatoval, že *„rešpektujúc nález ústavného súdu... listom z 24. 10. 2018 zaslal právnej zástupkyňi navrhovateľky rovnopis vyjadrení žalovaného k podanému opravnému prostriedku zo dňa 25. 02. 2015 a vyjadrenia k odvolaniu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline zo dňa 29. 05. 2015; právna zástupkyňa na tieto vyjadrenia, ktoré prevzala 15. 11. 2018, nijako nereagovala“*. S poukazom na závery (dôvody) predchádzajúceho rozsudku sp. zn. 10 Sžo 164/2015 z 28. septembra 2016 najvyšší súd nepovažoval za potrebné tieto znova opakovať a v celom rozsahu na nich odkázal.

5. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti vyslovuje nesúhlas s tým, že v rámci reštitučného konania jej nebola navrátená aspoň časť pozemkov, ktoré podľa jej názoru zabral štát bez právneho dôvodu jej právnym predchodcom. Sťažovateľka zároveň vyjadruje presvedčenie, že najvyšší súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s jej právnou argumentáciou v podanom opravnom prostriedku – odvolaní a v tejto súvislosti opätovne namieta, že Slovenský pozemkový fond bol považovaný všeobecnými súdmi za ďalšieho účastníka konania bez vydania príslušného uznesenia súdu prvej inštancie, že Slovenskú republiku – Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky nemožno považovať za povinnú osobu podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona a že administratívny spis bol neúplný a neusporiadaný.

6. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka v petite ústavnej sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd po prijatí veci na ďalšie konanie vo veci samej nálezom vyslovil porušenie čl. 1 ods. 1 ústavy, jej základných práv podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového

protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžo 4/2018 z 30. januára 2019, aby napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil najvyššiemu súdu na ďalšie konanie a aby sťažovateľke priznal finančné zadost'učinenie v sume 5 000 €, ako aj náhradu trov konania.

II.

Relevantná právna úprava a judikatúrne východiská ústavného súdu

7. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

10. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak.

11. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovel žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene, g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

12. Predmetom ústavnej sťažnosti je námietka porušenia čl. 1 ods. 1 ústavy, základných práv sťažovateľky podľa čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 2 a čl. 47 ods. 3 ústavy a čl. 36 ods. 2 a čl. 37 ods. 3 listiny a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 10 Sžo 4/2018 z 30. januára 2019 (bod 4).

13. Keďže sťažovateľke je judikatúra ústavného súdu týkajúca sa obsahu označených práv známa, ústavný súd ju nepovažoval za potrebné opakovane citovať a v podrobnostiach odkazuje na nález ústavného súdu č. k. II. ÚS 57/2018-45 z 10. mája 2018.

III.

Posúdenie veci ústavným súdom

14. Podľa § 55 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania je neprípustný, ak

a) sa týka veci, o ktorej ústavný súd už rozhodol, okrem prípadov, v ktorých sa rozhodovalo len o podmienkach konania, ak v ďalšom návrhu už podmienky konania boli splnené,

b) ústavný súd v tej istej veci koná,

c) navrhovateľ sa ním domáha preskúmania rozhodnutia ústavného súdu alebo

d) to ustanovuje tento zákon v § 132 ods. 2 alebo § 142 ods. 2.

15. Z dôvodovej správy k zákonu o ústavnom súde vyplýva, že „neprípustnosť návrhu na začatie konania pred ústavným súdom znamená, že zákon zakazuje ústavnému súdu konať o návrhu, hoci má na rozhodnutie právomoc. Dôvodmi, pre ktoré je návrh na začatie konania pred ústavným súdom neprípustný, sú: prekážka veci rozsúdenej, prekážka už začatého konania, ústavný zákaz na podanie opravného prostriedku proti rozhodnutiu ústavného súdu (čl. 133 ústavy, časť vety pred bodkočiarkou) a ďalšie dôvody, ktoré výslovne ustanovuje zákon, napríklad nevyčerpanie iných právnych prostriedkov nápravy (§ 132 ods. 2, § 142 ods. 2). Prekážka veci rozsúdenej je zmiernená prípustnosťou nového návrhu, ak dôvodom odmietnutia predchádzajúceho návrhu bolo len nesplnenie podmienok konania. Napríklad v prípade, ak by ústavný súd odmietol sťažnosť podľa čl. 127 ústavy z dôvodu, že sťažnosťou bolo napadnuté neprávoplatné rozhodnutie,

po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia je možné toto rozhodnutie napadnúť novou sťažnosťou.“.

16. Ústavný súd konštatuje, že pokiaľ sťažovateľka v ústavnej sťažnosti namieta, že najvyšší súd sa dostatočným spôsobom nevysporiadal s jej právnou argumentáciou v podanom opravnom prostriedku – odvolaní, táto je totožná s argumentáciou, ktorú uplatnila v konaní o predchádzajúcej sťažnosti, o ktorej ústavný súd rozhodol nálezom č. k. II. ÚS 57/2018-45 z 10. mája 2018, v ktorom námietky sťažovateľky týkajúce sa toho, že Slovenský pozemkový fond bol považovaný všeobecnými súdmi za ďalšieho účastníka konania bez vydania príslušného uznesenia súdu prvej inštancie, že Slovenskú republiku – Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky nemožno považovať za povinnú osobu podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona a že administratívny spis bol neúplný a neusporiadaný, vyhodnotil ako nedôvodné (body 21 až 23 nálezu). To znamená, že námietku sťažovateľky už ústavný súd vecne prejednal, resp. rozhodol o nej.

17. Ústavný súd už uznesením sp. zn. II. ÚS 111/04 z 28. apríla 2004 vyslovil, že „nepripustnosť sťažnosti... možno vyvodiť aj z toho, že od nálezu vo veci samej do podania opakovanej sťažnosti v tom istom konaní pred všeobecným súdom nedošlo k takým skutkovým alebo právnym zmenám v postupe tohto súdu, ktoré by bolo treba zohľadniť v konaní o opakovanej sťažnosti“ (rozhodnutie publikované v Zbierke nálezov a uznesení Ústavného súdu Slovenskej republiky 2004 pod č. 68/2004, s. 609).

18. Pokiaľ teda od právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. II. ÚS 57/2018-45 z 10. mája 2018 nedošlo postupom najvyššieho súdu v konaní, predmetom ktorého bolo rozhodovanie o odvolaní sťažovateľky proti rozsudku krajského súdu č. k. 22 Sp 4/2015-22 z 24. apríla 2015, k takým skutkovým alebo právnym zmenám, ktoré by opodstatňovali záver o tom, že nejde o tú istú vec, neexistuje žiadny právny dôvod, aby ústavný súd o veci opätovne (meritórne) rozhodol.

19. Sťažovateľka netvrdila, že v postupe najvyššieho súdu došlo k takým skutkovým alebo právnym zmenám, ktoré by bolo treba zohľadniť v konaní o ústavnej sťažnosti. Nepoprela ani skutočnosť, že najvyšší súd postupoval v intenciách nálezu ústavného súdu

a rešpektujúc jeho právny názor doručil sťažovateľke procesné vyjadrenia ostatných účastníkov konania nachádzajúce sa v spise krajského súdu.

20. Po vyžiadaní spisu krajského súdu sp. zn. 22 Sp 4/2015 sa ústavný súd presvedčil, že tomu tak skutočne bolo.

21. Na základe uvedených skutočností ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľky ako celok odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde pre neprípustnosť.

22. Skutočnosť, že sťažovateľka sa s názorom najvyššieho súdu nestotožňuje, nepostačuje sama osebe na prijatie záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti napadnutého rozhodnutia. Aj stabilná rozhodovacia činnosť ústavného súdu (II. ÚS 4/94, II. ÚS 3/97, I. ÚS 204/2010) rešpektuje názor, podľa ktorého nemožno právo na súdnu ochranu stotožňovať s procesným úspechom, z čoho vyplýva, že všeobecný súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom sporových strán vrátane ich dôvodov a námietok. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru) totiž nepatrí právo sporovej strany dožadovať sa ňou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS 97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných právnych predpisov, ktoré sporová strana predkladá (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03, IV. ÚS 340/04, III. ÚS 284/08).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 29. októbra 2019

Jana Baricová
predsedníčka senátu